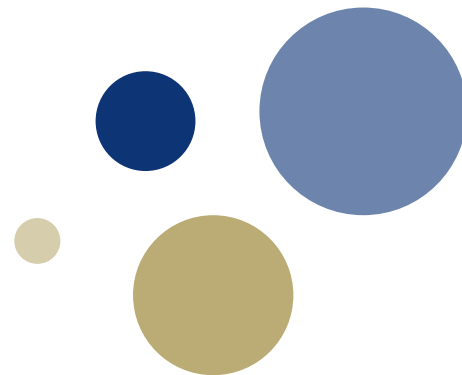

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Samarbeid for bærekraft- hvordan kan bærekraftsmålene bidra til bedre samarbeid lokalt?

Ruca Maass, 2021

Institutt for Nevromedisin og bevegelsesvitenskap,
NTNU

Bærekraftsmålene

- «En felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn»
- «leaving no one behind»
- mål og middel for bærekraftig utvikling som både viser det globale samspillet mellom sosiale, økonomiske og miljømessige forhold, og som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen.

Bærekraftsmålene i Norge

«de enkelte bærekraftsmålene er gjensidig avhengige av hverandre. De henger tett sammen, og oppfyllelsen av målene på ett område er avhengig av oppfyllelsen av målene på andre områder. Det betyr at vi ikke kan løse ett og ett bærekraftsmål, men at målene må løses parallelt gjennom helhetlig arbeid.»

Meld. St. 40 (2020–2021): Mål med mening

Vårt samfunnsoppdrag

«bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.»

Lov om folkehelse

..kommunens oppdrag innen folkehelse

«Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

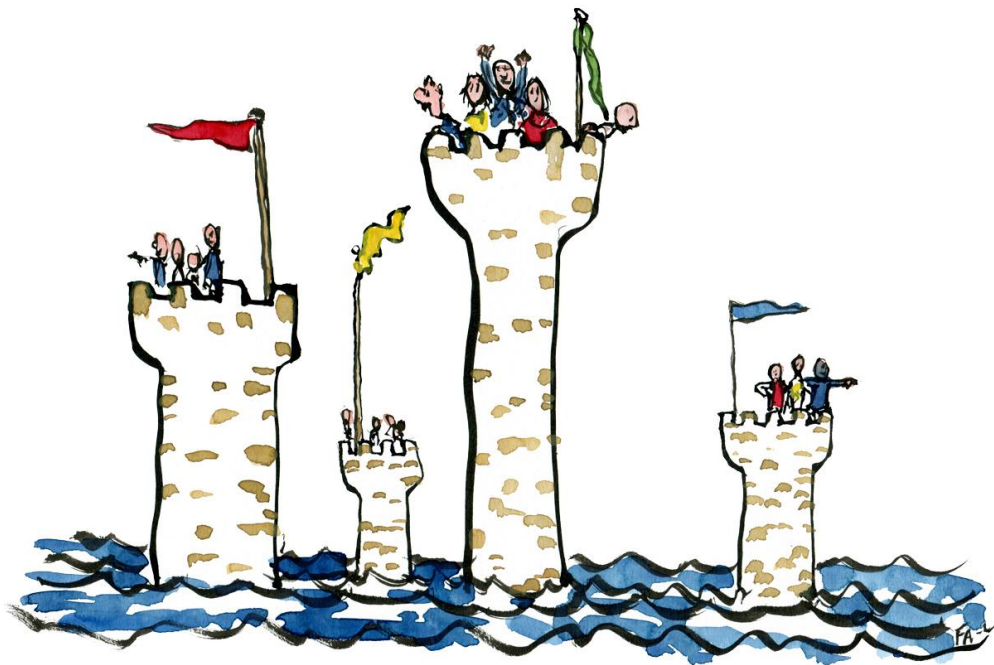
Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.»

Lov om folkehelse

Samarbeid i kommunen: Multi-sector

Utfordringer:

- Ulik kunnskap/utgangspunkt
- Sektor-spesifikke mål og evalueringer
- Motivasjon
- Tid og ressurser til samarbeid

Samarbeid i kommunen: Multi-level

Utfordringer:

- Ulik kunnskap/utgangspunkt
- Top-down OG bottom-up!
- Tid og ressurser til involvering
- Motivasjon til deltagelse
- Forutsigbare prosesser
- Maktdeling
- Involvere utsatte grupper

Bærekraft som mål for samarbeid i kommunen?

- Tilbyr positive mål for kommunal utvikling
- Som kan informere planstrategi
 - ...og oversettes til sektor- og fagspesifikke planer for å definere og synliggjøre innsats!
- Kan støtte opp under evalueringer
 - Hva burde evalueres?
 - Hvordan gjøre innsats synlig?
- Tydeliggjør sammenhenger og legger grunn for en helhetlig samfunnsutvikling
- «Veikart» for å formulere strategier for å nå målene

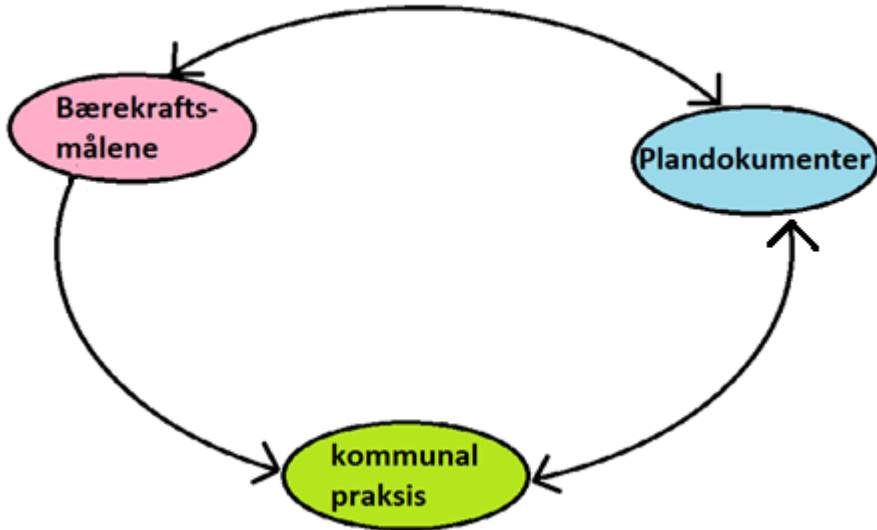
Bærekraft som strategi i kommunalt samarbeid

- Bærekraftsmålene som strategi for en bærekraftig samfunnsutvikling
- Mulighet for å definere egne innsats og roller- på tvers av sektor og nivå
 - Hvilke bærekraftsmål jobber vi for?
 - Hvordan gjør vi det?
- Lokal forankring- bærekraftig utvikling fra ulike utgangspunkt.
- Fokus på selve samarbeid og inkluderende prosesser!
- Kunnskapsdeling, felles læring og kompetansebygging

Leaving no one behind: Top-down- eller også bottom-up?

Bærekraftsmålene kan oppfattes som en sentral top-down tilnærming- hvordan passer dette sammen med focus på grupper i sårbare situasjoner, leaving no one behind og bygge likeverdige partnerskap?

- Rom for dialog og lokale tolkninger, prioriteringer og evt. tilpasninger
- **Hvordan** målene omsettes er (minst) like viktig som **hva** vi vil oppnå!

Hvordan kan bærekraftsmålene styrke samarbeid lokalt i kommunen?

Gjennom å

- tilby positive mål og sentrale strategier for å nå målene
- Sette fokus på samarbeid og sammenhenger
- Øke motivasjon til samarbeid og endring av praksis

Hvordan kan bærekraftsmålene styrke samarbeid lokalt i kommunen?

For å kunne styrke samarbeidet, er det sentralt at

- Det settes av tid og ressurser til samarbeid, inkludering og felles læring
- At målene oppleves som relevante for samarbeidspartnere
- At samarbeidspartnere får delta i å definere sin egen rolle,
- og får utvikle kompetanse og ressurser til å oppfylle denne
- At innsats synliggjøres på tvers av sektorer
- At målene brukes aktivt og systematisk i kommunal utvikling og evaluering
- At målene adresseres gjennom å kombinere top-down og bottom-up strategier